

De Minister-president
Minister van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

In afschrift aan: Minister Kaag en de fracties in de Tweede Kamer

Amsterdam, 16 november 2020

Betreft: oproep tot bescherming van cultureel en religieus erfgoed in Nagorno-Karabach

Excellentie,
Zeer geachte Heer Rutte,

Als gevolg van de op 9 november jl. getekende overeenkomst door de Minister-president van de Republiek Armenië Nikol Pashinyan, President van de Azerbeidzjaanse Republiek Ilham Aliyev en de President van de Russische Federatie Vladimir Poetin, komen een aantal historisch Armeense gebieden van Nagorno-Karabach in handen van Azerbeidzjan. In dit gebied bevinden zich een groot aantal Armeense monumenten, kloostercomplexen en kerken, die een universele culturele en religieuze waarde vertegenwoordigen. Velen zijn zeer oud en gaan terug op de eerste eeuwen van onze tijdrekening. Een lijst is bijgesloten.

Gezien het feit dat in het verleden onder Azerbeidzjaans gezag op grote schaal Armeens cultureel erfgoed is vernietigd, zoals de begraafplaats met duizenden khachkars (kruis-stenen) in Julfa eind jaren negentig, en in acht nemende de eerste tekenen van schending van Armeense kerken en andere culturele en religieuze objecten in Nagorno-Karabach na de verovering van de desbetreffende gebieden door het Azerbeidzjaanse leger, verzoeken wij u dit acute gevaar te onderkennen en op korte termijn stappen te ondernemen, bij voorkeur in internationaal verband, om dit cultureel en religieus erfgoed in Nagorno-Karabach te beschermen.

Hoogachtend,

Abp. K. Barsamian
Archbishop Khajag Barsamian
Pontifical Legate of the Western Europe and
the Representative of the Armenian Church to the Holy See

Z.E. Bisschop Arseny el-Baramousy, *ARSENY*
Koptisch Orthodox Bisdom Nederland en België, Voorzitter van het
Samenwerkingsverband Oriëntaals Orthodoxe Kerken in Nederland (SOKIN),
Bestuurder van de Orthodoxe Zendende Instantie

Z. E. Aartsbisschop Polycarpus Augin Aydin
Syrisch-Orthodox Bisdom van Nederland

Z. E. Johannes W.M. Hendriks
Rooms-Katholiek Bisschop van Haarlem-Amsterdam

i.o.

Z. E. Bisschop Luka KOVACEVIC
Servisch-Orthodox Bisschop van West-Europa

Henk Meulink
voorzitter Raad van Kerken Amsterdam

De lijst van historisch en cultureel erfgoed dat Armeniërs samen met hun land hebben verloren in Artsakh (Nagorno-Karabach), naar aanleiding van de staakt-het-vuren overeenkomst van 9 november, 2020:

- St. John the Baptist Church (1216-1238)
- Dadivank (4th century)
- Katoghike (9-11th century)
- Amaras Monastery (4th century)
- St. George of Tsitsernavank (4-5th)
- Gtchavank (4th-13th century)
- Yeghishe Apostle Monastery (Jrvshtik) (5th)
- White Cross of Vankasar (5th century)
- Dizapayt Kataro Monastery
- Holy Mother of God (5th century)
- Bread Bakery church (7-17 centuries)
- Okht Mokhrenisi Door Monastery (7-17th)
- St. Hakobavank Monastery in Kolatak (9th)
- The Holy Savior of Jori (9th century)
- St. Stephen of Tsmakahogh (9th-10th)
- Spitak Khach Monastery, Vank village, Hadrut (10th century)
- Chartar Yeghisha Kus Desert (12th round)
- St. George of Chankatagh (12th century)
- Khotavank (12-13th century)
- Karvachar Surb Astvatsatsin virgin desert (12-13th century)
- The Holy Savior of Paul (12th-13th centuries)
- Shoshkavank St. of Msmna
- Astvatsatsin (13th century)
- Horeka Monastery (13th century)
- Kavakavank (14th century)
- Gospel of St. Gayane the Virgin in the Desert (1616)
- Holy Resurrection of Hadrut (1621)
- Pirumashen (1641)
- Holy Mother of God of the Gospel (1651)
- St. Stephen of the Cross (1654)
- Shoshi New Church (1655)
- Holy Pandaleon of Berdadzor (Paris Pigeon) (1658)
- Ghondiants Desert of Moshkhmhat (1658)
- Haki St. Minas (1673)
- Church of St. Gregory of Herher (1676)
- The Holy Mother of God of Tsaghkavank, Tsakuri (1682)
- Yeritsmankants Monastery (1691)
- Masrik Church of Kashunik (1694)
- Desert Holy Savior (Napat) (17th century)
- Hochants St. Stepanos (17th century)
- Bovurkhan Monastery Complex (17th century)
- St. John the Baptist of Togh (1736)
- Holy Virgin of Khnatsakh (1740)
- St. Stephen of Padara (18th)
- Holy Mother of God of Mushkapat (18th century)
- Surb Astvatsatsin of Dashushen (1843)
- St. John the Baptist of Shushi (1847)
- The Holy Virgin of Nngi (1853)
- St. John Garabed of Martakert (1857)
- The Holy Mother of God of Aygestan (1860)
- The Holy Virgin Karin Dag (1862)
- Holy Savior of Shushi (1868-1887)
- Ashan Surb Astvatsatsin (1896)
- St. George of Astghashen (1898)
- St. George of Mataghis (1898)
- Holy Mother of God of Talish (19th century)
- Holy Savior of the Garmeragoudj (19th century)
- Holy Mother of God of Karaglkh (19th century)
- St. John the Baptist of Nor Shen (19th century)
- Holy Mother of God of Haghorts (19th)
- Holy Mother of God of Khnushinak (19th)
- Surb Astvatsatsin of Kolkhozashen (19th century)
- Holy Translators of Kagharts (19th)
- Surb Astvatsatsin of Lusadzor (19th)
- Holy Savior of Sarushen (19th)
- Surb Astvatsatsin of Karmir village (19th)
- St. Stephen of Khachen (19th century)

- St. Hripsime of Berdadzor (19th century)
- Surb Astvatsatsin of Nerkin Horatagh (1904)
- Holy Mother of God of the Apostle (1907)
- The Holy Ascension of Berdzor (1998)
- Holy Martyrs of Aghavno (2002)
- Holy Mother of God of Askeran (2002)
- St. Nerves the Great of Martuni (2004)
- Holy Garabed of Yeghtsahogh (2006)
- St. Sargis of Harutyunagomer (2006)
- St. Anton of Zaglik (2007)
- Holy Garabed of Nerkin Horatagh (2012)
- Holy Mother of God of Vaghuhas (2012)
- St. John the Baptist of Karaglkh (2013)
- St. George of Mets Shen (2013)
- Chartar St. Vardanants (2018)